

EDUSKUNNAN VASTAUS 164/2004 vp

Hallituksen esitys laiksi eräiden juomapakkausten valmisteverosta sekä eräksi siihen liittyviksi laeiksi

Asia

Hallitus on antanut eduskunnalle esityksensä laiksi eräiden juomapakkausten valmisteverosta sekä eräksi siihen liittyviksi laeiksi (HE 149/2004 vp).

Valiokuntakäsittely

Valtiovarainvaliokunta on antanut asiasta mietinnön (VaVM 23/2004 vp).

Eduskunta edellyttää, että hallitus huolehtii lainmuutosta koskevan tehokkaan tiedotuksen järjestämisestä ja seuraa tarkoin lain täytäntöönpanon ympäristövaikutuksia. Seuranta tulee kohdentaa erityisesti erilaisten pakkausten palautusprosenttien kehitykseen. Hallituksen tulee ryhtyä toimenpiteisiin, jos ratkaisevaa heikennystä nykytilaan nähden tapahtuu.

Päätös

Eduskunta on hyväksynyt seuraavan lausuman:

Eduskunta on hyväksynyt seuraavat lait:

Laki

eräiden juomapakkausten valmisteverosta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Soveltamisala

Eräistä juomapakkauksista on suoritettava valtiolle valmisteveroa sen mukaan kuin tässä laissa säädetään.

Tätä lakia ei sovelleta nestepakkauskartongista valmistettuihin juomapakkauksiin.

Tätä lakia ei sovelleta juomapakkauksiin, jos tämän lain liitteenä olevassa verotaulukossa tarkoitettuja juomia on valmistanut oikeudellisesti ja taloudellisesti muista saman toimialan valmis-

tajista riippumaton valmistaja, jonka kalenterivuoden aikana kulutukseen luovuttamien juomapakkausten sisältämä juomamäärä on enintään 50 000 litraa. Valmistajan riippumattomuudesta ja kalenterivuositaisen tuotannon määrästä on vaadittaessa esitettävä tulliviranomaiselle luotettava selvitys.

Tätä lakia ei sovelleta valmisteverotuslain (1469/1994) 18, 18 a, 19, 20 ja 21 §:ssä verotomiksi säädettyihin tuotteisiin sanotuissa lainkohdissa säädetyin edellytyksin.

2 §

Toimivaltainen viranomainen

Verotuksen toimittamisesta ja sen valvonnasta huolehtii tullilaitos sen mukaan kuin valmisteverotuslaissa säädetään.

3 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

1) *juomapakkauksella* lain liitteenä olevassa verotaulukossa mainittuja juomia sisältävää vähittäismyyntipakkausta, jos pakkauksen tilavuus on enintään viisi litraa; vähittäismyyntipakkauksena pidetään myös vastaavanlaista pakkausta ravitsemistoiminnan yhteydessä;

2) *toimivalla palautusjärjestelmällä* sellaista panttiin perustuvaa järjestelmää, jossa juomien pakkaaja tai maahantuoja yksin tai jätelaissa (1072/1993) tai Ahvenanmaan maakuntaa koskevassa vastaavassa lainsäädännössä tarkoitetulla tavalla on huolehtinut juomapakkausten uudelleentäytöstä tai kierrätyksestä siten, että pakkaus täytetään uudelleen tai pakkaus hyödynnetään raaka-aineena;

3) *valmistamisella* myös juomien pakkaamista.

Pakkausta, joka täytetään juuri ennen myyntiä ja jonka sisältö on tarkoitettu juotavaksi välittömästi oston jälkeen, ei pidetä tässä laissa tarkoitettuna juomapakkauksena.

4 §

Verovelvollisuus

Verovelvollisia ovat valmisteverotuslain 10 §:n 1 momentin nojalla valtuutettu varastonpitäjä, rekisteröity ja rekisteröimätön elinkeinonharjoittaja sekä veroedustaja. Verovelvollisuudesta on muutoin voimassa, mitä valmisteverotuslain 10 §:n 2, 3 ja 5 momentissa, 10 a §:ssä, 11 §:n 3 ja 4 momentissa, 12 §:ssä, 18 §:n 2 momentissa sekä alkoholi- ja alkoholijuomaverosta annetun lain (1471/1994) 5 §:ssä säädetään.

5 §

Veron määrä

Vero on 51 senttiä litralta pakattua tuotetta.

6 §

Verottomuus

Verottomia ovat:

1) juomapakkaukset, jos pakkaus kuuluu 3 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettuun toimivaan palautusjärjestelmään;

2) pakkaukset, jotka sisältävät juomia, jotka valtuutettu varastonpitäjä toimittaa muualla Euroopan yhteisön alueella kuin Suomessa käytettäväksi;

3) pakkaukset, jotka sisältävät juomia, joiden verottomuudesta säädetään valmisteverotuslain 16 §:n 1—8 sekä 10 kohdassa;

4) pakkaukset, jotka sisältävät juomia, joiden verottomuudesta säädetään alkoholi- ja alkoholijuomaverosta annetun lain 8 §:ssä;

5) pakkaukset, jotka sisältävät juomia, joiden verottomuudesta säädetään virvoitusjuomaverosta annetun lain (1474/1994) 5 §:n 1 momentin 1—3 kohdassa sekä 3 momentissa.

Jos valtuutettu varastonpitäjä ei voi jälkikäteen tehtävässä tarkastuksessa esittää 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettua verottomasta toimituksesta luotettavaa selvitystä, tuotteista on suoritettava valmistevero sen mukaan kuin tässä laissa säädetään.

7 §

Tuottajatiedostoon merkitseminen

Sen, joka valmisteverotuslain 22 §:n mukaisesti antamassaan veroilmoituksessa ilmoittaa, että juomapakkaukset kuuluvat 3 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettuun toimivaan palautusjärjestelmään, tulee osoittaa, että Pirkanmaan ympäristökeskus on hyväksynyt juomapakkausten palautusjärjestelmän tuottajatiedostoon siten kuin jätelain 50 b ja 50 c §:ssä säädetään tai että juomapakkaukset on hyväksytty Ahvenanmaan maakunnan lainsäädännön mu-

kaiseen vastaavaan tiedostoon. Ympäristöviranomaisten on ilmoitettava tiedostoon tehtävistä muutoksista välittömästi Tullihallitukselle. Jos tuottajatiedoston tiedot aiheuttavat muutoksia verovelvollisen verotukseen, muutoksia sovelletaan tietojen toimittamista seuraavan kalenterikuukauden verotuksessa.

8 §

Viranomaisten tietojenvaihto

Tulliviranomaisella on oikeus saada tässä laissa tarkoitettua verotusta ja sen valvontaa varten tarpeellisia tietoja ympäristöviranomaiselta, jolle on ympäristölainsäädännössä säädetty tai määrätty juomapakkauksiin tai niiden palautusjärjestelmiin liittyvä valvontatehtävä.

Sen estämättä, mitä valmisteverotuslaissa säädetään salassapitovelvollisuudesta, tulliviranomainen voi antaa tässä laissa tarkoitettuja tietoja ja asiakirjoja 1 momentissa tarkoitettulle ympäristöviranomaiselle.

9 §

Erinäiset säännökset

Jollei tässä laissa toisin säädetä, verovelvollisia koskevista luvista ja vakuuksista, verottomista varastoista, tuotteiden veronalaisuudesta, yhteisön ulkopuolelta tuotavien tuotteiden verottamisesta, veron määräämisen ajankohdasta ja verotettavista määristä, verottomaan varastoon palautettavien tuotteiden verokohtelusta, veron ilmoittamisvelvollisuudesta sekä veron määräämisestä, suorittamisesta ja maksuunpantosta, veronalaisten tuotteiden haltuunotosta, ennakkoratkaisusta, muutoksenhausta, huojentamisesta ja maksunlykkäyksestä, veron palauttamisesta, verovelvollisen kirjanpitovelvollisuudesta, tarkastuksesta ja tietojenantovelvollisuudesta, salassapitovelvollisuudesta, rangaistuksista sekä muutoinkin on soveltuvin osin voimassa, mitä valmisteverotuslaissa tai sen nojalla säädetään tai määrätään.

Valmisteverotuslain säännöksiä veronalaisen tuotteen siirtämisestä sovelletaan muihin

kuin alkoholia sisältäviin juomapakkauksiin vain siltä osin kuin säännökset koskevat Euroopan yhteisön ulkopuolelta tuotavien tuotteiden siirtämisestä valtuutetun varastonpitäjän verottomaan varastoon tai tuotteiden siirtämisestä Suomessa verottomien varastojen välillä.

10 §

Jätelain soveltaminen juomapakkauksiin

Sen estämättä, mitä tässä laissa säädetään, juomapakkauksiin voidaan soveltaa jätelaissa ja sen nojalla annettuja juomapakkauksia koskevia säännöksiä.

11 §

Voimaantulo

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2005.

12 §

Siirtymäsäännökset

Veroa kannetaan 1 päivänä tammikuuta 2005 ja 31 päivänä joulukuuta 2007 välisenä aikana 8,5 senttiä litralta pakattua tuotetta, jos juomapakkaus kuuluu 3 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettuun toimivaan palautusjärjestelmään, jossa juomapakkaus on raaka-aineena hyödynnettävä.

Muihin kuin alkoholi- ja alkoholijuomaverosta annetun lain liitteenä olevassa verotaulukossa mainittuja juomia sisältäviin juomapakkauksiin ja virvoitusjuomaverosta annetun lain liitteenä olevan verotaulukon tuoteryhmiin 4, 5, 9 ja 12 kuuluvia juomia sisältäviin juomapakkauksiin sovelletaan tämän lain säännöksiä kuitenkin vasta 1 päivästä tammikuuta 2008 lähtien.

Alkoholi- ja alkoholijuomaverosta annetun lain 7 §:n ja virvoitusjuomaverosta annetun lain 4 §:n nojalla ympäristöministeriön antamat päätökset ovat voimassa siihen saakka, kunnes Tullihallitukselle on toimitettu tämän lain 7 §:n tiedot tuottajatiedostosta. Jos tuottajatiedoston tiedot aiheuttavat muutoksia verovelvollisen vero-

tukseen, muutoksia sovelletaan tietojen toimittamista seuraavan kalenterikuukauden verotuksessa.

Jos verovelvollisella on virvoitusjuomaverosta tai alkoholi- ja alkoholijuomaverosta annetun lain alaisten tuotteiden valmistamiseen, jalostamiseen, varastointiin tai vastaanottamiseen valmisteverotuslain 8 §:ssä tarkoitettu lupa ja

tuotteista on asetettu vakuus sanotun lain 9 §:n mukaisesti, sanottu lupa ja vakuus ovat toistaiseksi voimassa myös tässä laissa tarkoitettujen juomapakkausten osalta.

Liite

VEROTAULUKKO

Tullitariffin nimike	Tuote- ryhmä	Tuote
2201	1	Vesi, myös luonnon tai keinotekoinen kivennäisvesi ja hiilihapotettu vesi, lisättyä sokeria tai muuta makeutusainetta sisältämätön ja maustamaton; jää ja lumi
2202	2	Vesi, myös kivennäisvesi ja hiilihapotettu vesi, lisättyä sokeria tai muuta makeutusainetta sisältävä tai maustettu, ja muut alkoholittomat juomat, ei kuitenkaan nimikkeen 2009 hedelmä- ja kasvismehut
2203	3	Mallasjuomat
2204	4	Tuoreista rypäleistä valmistettu viini, myös väkevöity viini; rypäleen puristemehu (grape must), muu kuin nimikkeeseen 2009 kuuluva
2205	5	Vermutti ja muu tuoreista rypäleistä valmistettu viini, joka on maustettu kasveilla tai aromaattisilla aineilla
2206	6	Muut käymisen avulla valmistetut juomat (esim. siideri, päärynäviini ja sima); käymisen avulla valmistettujen juomien sekoitukset sekä käymisen avulla valmistettujen juomien ja alkoholittomien juomien sekoitukset, muualle kuulumattomat
2208	7	Denaturoimaton etyylialkoholi (etanoli), alkoholipitoisuus pienempi kuin 80 tilavuusprosenttia; väkevät alkoholijuomat, liköörit ja muut alkoholipitoiset juomat

Laki

virvoitusjuomaverosta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan virvoitusjuomaverosta 29 päivänä joulukuuta 1994 annetun lain (1474/1994) 4 §, sellaisena kuin se on osaksi laissa 920/2001, sekä

muutetaan 1 ja 3 §, sellaisina kuin ne ovat, 1 § laissa 1092/1998 ja 3 § osaksi viimeksi mainitussa laissa, seuraavasti:

1 §

Virvoitusjuomista on suoritettava valtiolle virvoitusjuomaveroa sen mukaan kuin tässä laissa säädetään.

Tätä lakia ei kuitenkaan sovelleta virvoitusjuomaveroon, jos virvoitusjuoman on tuottanut oikeudellisesti ja taloudellisesti muista saman toimialan valmistajista riippumaton valmistaja, jonka kalenterivuoden aikana tuottamien virvoitusjuomien määrä on niistä saatavan juomamäärän perusteella enintään 50 000 litraa. Valmistajan riippumattomuudesta ja kalenterivuositaisen tuotannon määrästä on vaadittaessa esitettävä tulliviranomaiselle luotettava selvitys.

Juomien valmistukseen käytettävistä neste-
mäisistä tuotteista, myös nimikkeen 2009 laimennettavista mehuista, kannetaan virvoitusjuomaveroa niistä saatavan juomamäärän perusteella. Laimennettavien juomien laimennukseksi hyväksytään enintään 10 painoprosentin sokeripitoisuuteen tai sitä vastaavaan makeuteen johtava laimennus.

Keinotekoista makeutusainetta sisältävästä kiinteässä muodossa olevasta juoma-aineksesta kannetaan virvoitusjuomaveroa, joka vastaa siihen sisältyvän keinotekoisen makeutusaineen määrää muunnettuna sakkaroosin makeutta vastaavaksi.

3 §

Virvoitusjuomaveroa on suoritettava lain liitteenä olevan verotaulukon mukaisesti.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-
kuuta 2005.

Laki

alkoholi- ja alkoholijuomaveroasta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan alkoholi- ja alkoholijuomaveroasta 29 päivänä joulukuuta 1994 annetun lain (1471/1994) 1 §:n 2 momentti ja 7 § sekä sen edellä oleva väliotsikko, sellaisena kuin niistä on 7 § osaksi laissa 921/2001, sekä

muutetaan 9 §:n 1 momentin johdantokappale, sellaisena kuin se on laissa 571/1997, seuraavasti:

9 §

Jos verovelvollinen esittää luotettavan selvityksen siitä, että olut on tuotettu oikeudellisesti ja taloudellisesti muista saman toimialan yrityk-

sistä riippumattomassa yrityksessä, oluesta suoritettavaa alkoholijuomaveroa alennetaan:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-
kuuta 2005.

Laki jätelain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 3 päivänä joulukuuta 1993 annetun jätelain (1072/1993) 18 j §:n 1 momentti, 18 k §, 50 b §:n 3 momentti ja 71 §, sellaisina kuin ne ovat laissa 452/2004, sekä lisätään 50 c §:ään, sellaisena kuin se on viimeksi mainitussa laissa, uusi 4 momentti seuraavasti:

18 j §

Pakkauksia ja pakkausjätteitä koskevat erityissäännökset

Pakkauksia koskeva tuottajavastuu on osittainen. Tuottajan tulee omalta osaltaan huolehtia siitä, että kaikesta pakkausjätteestä hyödynnetään keskimäärin yhteensä 61 painoprosenttia. Muilta osin pakkausjätteen jätehuollosta vastaa tällöin jätteen haltija sekä kiinteistön haltija ja kunta siten kuin 3 luvussa säädetään.

— — — — —

18 k §

Eräät juomapakkaukset

Mitä tässä laissa säädetään tuottajavastuuseen perustuvasta uudelleenkäytöstä, hyödyntämisestä ja muusta jätehuollosta sekä tuottajasta, koskee vastaavasti eräiden juomapakkausten valmisteverosta annetun lain (/) 3 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettua toimivaa palautusjärjestelmää ja mainitun lain 4 §:ssä tarkoitettuja verovelvollisia.

50 b §

Ilmoitus tuottajatiedostoon

Sen, joka valmisteverotuslain (1469/1994) 22 §:n mukaisessa veroilmoituksessaan ilmoittaa juomapakkausten kuuluvan eräiden juomapakkausten valmisteverosta annetun lain 3 §:n

1 momentin 2 kohdassa tarkoitettuun toimivaan palautusjärjestelmään, on tehtävä juomapakkausten palautusjärjestelmästä ilmoitus Pirkanmaan ympäristökeskukselle tuottajatiedostoon hyväksymistä varten. Ilmoituksesta on soveltuvin osin voimassa, mitä edellä 1 ja 2 momentissa säädetään.

50 c §

Tuottajatiedostoon merkitseminen ja hyväksyminen

Mitä edellä 1—3 momentissa säädetään tuottajan tai tuottajayhteisön hyväksymisestä tuottajatiedostoon, koskee soveltuvin osin myös eräiden juomapakkausten valmisteverosta annetun lain 3 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettua toimivan palautusjärjestelmän hyväksymistä.

71 §

Salassa pidettävien tietojen luovuttaminen

Viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa (621/1999) säädetyn salassapidon estämättä saa tämän lain mukaisia tehtäviä suorittaessa saatuja tietoja yksityisen tai yhteisön taloudellisesta asemasta, liike- tai ammattisalaisuudesta taikka yksityisen henkilökohtaisista oloista luovuttaa valvontaviranomaiselle, ympäristöministeriölle, Suomen ympäristökeskukselle tai Pirkanmaan ympäristökeskukselle tämän lain mukaisten tehtävien suorittamiseksi taikka syyttäjä-, poliisi- ja tulliviranomaiselle rikoksen selvittämiseksi. Lisäksi muutoin salassa pidettäviä tietoja voidaan luovuttaa tulliviranomaisille jäteverolain (495/1996) ja eräiden juomapak-

kausten valmisteverosta annetun lain toimeenpanon valvontaa varten.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-
kuuta 2005.

Helsingissä 23 päivänä marraskuuta 2004
